

Viisaasti Vesillä - turvallisuusviestinnän vaikutus asenteisiin

Liikenneturvallisuusstrategian vesiliikenteen
työryhmä (LVM), 16.9.2020

tj. Kristiina Heinonen, SUH ry

www.suh.fi

www.viisaastivesilla.fi

Suomen Uimaopetus- ja Hengenpelastusliitto (SUH)

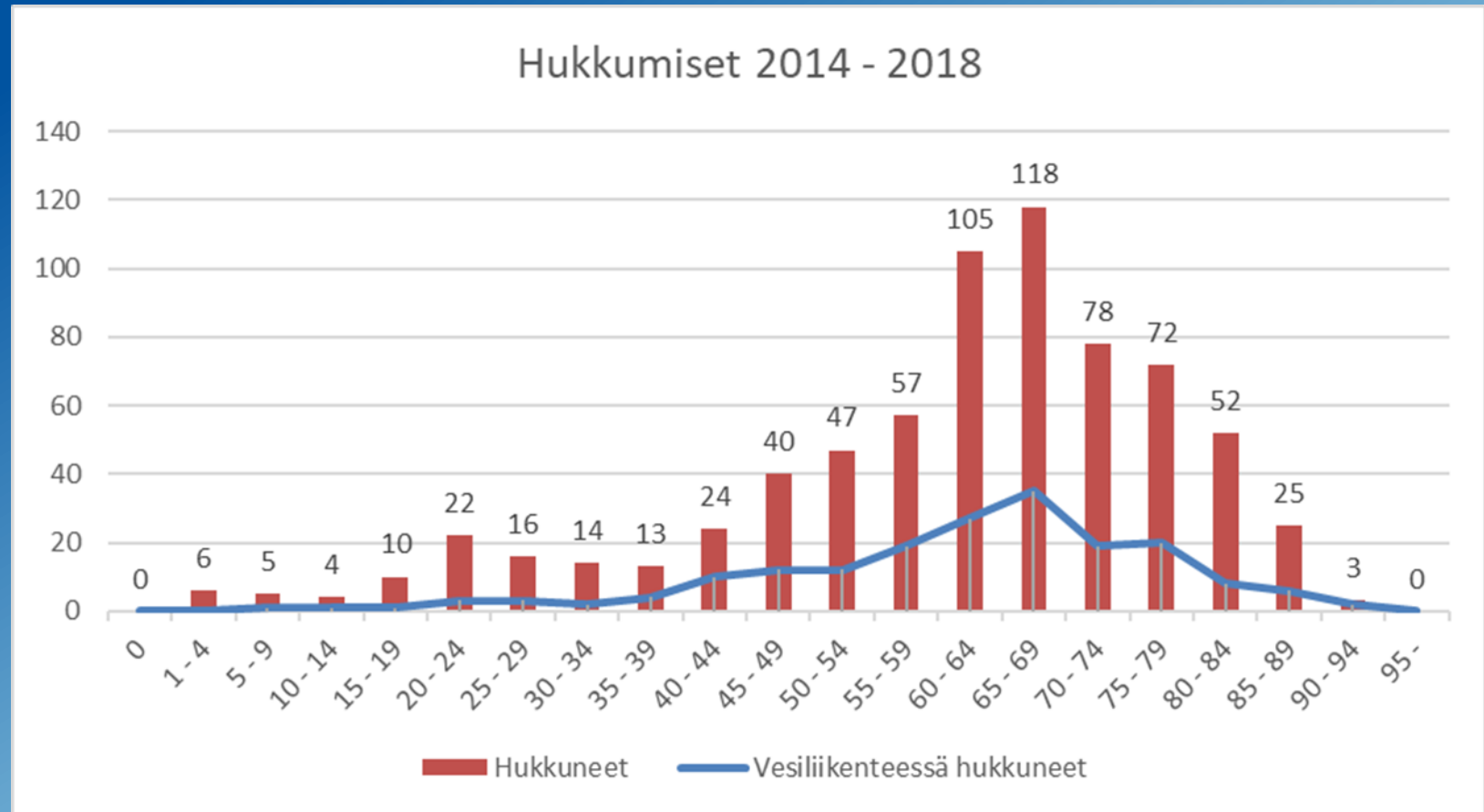
- **Koulutamme:** yli 3000 uimahalli- ja kylpyläalan ammattilaista joka vuosi
- **Viestimme:** mediassa, somessa, **Viisaasti Vesillä –kampanja**, Uimataitoviikko, **Pelastusliivipäivä**
- **Vaikutamme:** normit ja ohjeet, viranomaisyhteistyö, olosuhteet

Jotta jokainen Suomessa asuva osaa uida ja ennakoida mahdollisia vaaratilanteita vesillä ja jäällä sekä omaa riittävät tiedot ja taidot itsensä tai toisen pelastamiseen veden varasta.

Hukkumiset Suomessa

- Vuosittain hukkuu tapaturmaisesti n. 145 ihmistä (ka. 2014 – 2018)
- Heistä liki 50 % on päihtyneitä, 84 % on miehiä ja 63 % on yli 60-vuotiaita. Hukkuminen myös yksi lasten yleisin tapaturmainen kuolinsyy.
- Hukkumisriskiä kasvattaa mm. heikko toimintakyky ja uimataito, perussairaudet, pelastusliivien käyttämättä jättäminen, päihteet, lasten jättäminen valvomatta, sääolosuhteet.
- Suurin osa hukkumisista tapahtuu valvomattomissa olosuhteissa, useimmin sisävesillä.
- Suhteutettuna asukaslukuun eniten hukkumisia tapahtuu Etelä- ja Pohjois-Karjalassa, Etelä- ja Pohjois-Savossa sekä Kainuussa.

läkäs mies lähtee yksin kalaan pienellä veneellä mökkirannasta. Läheiset huolestuvat, kun häntä ei kuulu takaisin. Lopulta vene löytyy tyhjänä ja mies kuolleenä veden varasta.

Huono toimintakyky ja uimataito, mahdollinen sairaskohtaus, ei pelastusliivejä

Työikäinen miesporukka on viettämässä mökkiviikonloppua. Jossain vaiheessa päätetään lähteä veneilemään. Syystä tai toisesta vene kaatuu ja miehet joutuvat veden varaan. Avunhuudot kantautuvat vastarannalle ja sieltä lähdetään apuun. Miehet koittavat uida rantaan, mutta ennen kuin apuvoimat ehtivät paikalle, on yksi kaveruksista vajonnut pinnan alle. Hänet löydetään myöhemmin hukkuneena sukeltajien toimesta.

Alkoholi heikentää arviointi- ja toimintakykyä, kylmä vesi kangistaa, oma uimataito yliarvioidaan.

Mitkä tekijät vaikuttavat ihmisten käyttäytymiseen vesillä?

Normit

- Vesiliikennelaki
- Promilleraja?
- Valvonta?

Koulutus ja turvallisuusviestintä

- Säännöllistä, oikein kohdennettua ja ajoitettua sekä käytännöllistä

Kulttuuri

- Haasteena etenkin alkoholin ja pelastusliivien käytön osalta.

Koulutus ja turvallisuusviestintä

- Säännöllisyys
 - Toisto, toisto, toisto
 - Aloitettava jo esikoulu- ja alakouluikässä osana uima- ja pelastautumistaitojen opetusta sekä turvallisuuskasvatusta -> jatkettava läpi elämän
- Kohdennus
 - Riskiryhmät – tiedetäänkö aidosti?
 - Kanavat, viestit ja mahdolliset viestinviejät valittava kohderyhmän mukaan
- Ajoitus
 - Viestintä, koulutus, perehdytys vesikulkuneuvon ostajalle/vuokraajalle
 - Paikannukseen perustuvat ratkaisut -> tietoa silloin, kun se on ajankohtaista
- Käytännöllisyys
 - Konkreettista koulutusta -> lisää osaamista
 - Pelastusliivien lainauspalvelut (kirjastot, satamat, ravintolat jne.)
 - Satamien turvallisuus kuntoon: pelastusvälineet, tikkaat ym.
 - Ikääntyvien veneilykunnan (uimataito, näkö, tasapaino, voima, lääkitys) ylläpitämiseksi suunnatut toimet

#Hukkumattomuudenlupaus

Toivon, että mun ukki tekisi hukkumattomuuden-
lupauksen, koska hän ei ikinä käytä pelastusliivejä.

Aada 7 vuotta

www.viisaastivesilla.fi/hukkumattomuudenlupaus

Mitä tarvitaan?

- Yhteiset kansalliset tavoitteet hukkumisten ja vesiliikenneonnettomuuksien ehkäisemiseksi
- Lisää tutkittua tietoa toimenpiteiden, viestinnän ja resurssien suuntaamiseksi oikein (kohderyhmät, paikat, taustatekijät), tilastot myös järjestöjen käyttöön
- Hallinnonrajat ylittävää yhteistyötä (mm. LVM, OKM, STM, SM, YM + järjestöt)
- Valtakunnalliseen vesiturvallisuuskampanjointiin riittävät resurssit ja yhteisen viestinnän koordinointi
- Järjestelmällisempää uima- ja vesiturvallisuustaitojen opetusta kouluissa

Uimataito ja hyvät vesi- ja
jääturvallisuustaidot antavat
ihmisille vapauden liikkua vesillä,
jäällä ja veden äärellä
turvallisesti läpi elämän. Kaikilla
on oikeus nauttia vedestä.

VUODESTA 1956
SUOMEN UIMAOPETUS- JA HENGENPELASTUSLIITTO

www.suh.fi

